

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 51250-03-16 כ' ואח' נ' ל'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת שלי אייזנברג

בעניין הקטין:

ד' ש' כ'-ל' ת.ז. ---

התובע

א' כ' ת.ז. ---

נגד

הנתבעת

ט' ל' ת.ז. ---

ע"י ב"כ עו"ד דליה אבני ויינשטיין

1

פסק דין

2

3

1. בפני בקשתו של התובע (להלן: "האב") לאפשר לבנו הקטין ללמוד במוסד חינוכי חילוני על פי בחירת הקטין.

4

5

6

2. האב והנתבעת (להלן: "האם") קיימו קשר זוגי בשנת 2002, כתוצאה ממנו נולד בנם הקטין ד' יליד 2.6.2003 (להלן: "הקטין").

7

8

בתקופת החיים המשותפים התגוררו הצדדים באיזור מרכז הארץ ובשנת 2004 נפרדו דרכיהם.

9

10

בשנת 2008 עברו האם והקטין להתגורר בחיפה.

11

12

3. כעולה מכתבי הטענות של הצדדים, בתקופת החיים המשותפים ואף לאחר הפרידה, ניהלו שניהם אורח חיים חילוני, כאשר הקטין התחנך במסגרת חינוכית ממלכתית חילונית עד לתום לימודיו בכיתה ג'. עוד בהליך קודם שהתנהל בפניי בעניין הסדרי ראייה והפחתת מזונות בשנת 2011, עלה כי האם התקרבה אל הדת והחלה לנהל אורח חיים דתי.

13

14

15

16

לבקשת האם ובהסכמת האב, עבר הקטין בכתה ד' להתחנך בבית ספר "----", בו מתחנכים ילדים חילוניים, דתיים ומסורתיים גם יחד.

17

18

19

4. בכתב התביעה טען האב כי במהלך השנים סירב הקטין לחבוש כיפה, ללבוש ציצית ולהתפלל בבית הספר, כאשר על האם היה להגיע לבית הספר ולהסדיר העניין כך שרצונו של הקטין יכובד. לבקשת הקטין הוא היה פטור מתפילות והותר לו להשתמש בטלפון חכם ("לא

20

21

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 51250-03-16 כ' ואח' נ' ל'

תיק חיצוני:

- 1 כשר"). לטענת האב, הקטין התלונן באוזניו על העדר חיי חברה וחוגים והעובדה כי כל זמנו
2 סובב סביב בית הספר והדת. הקטין הביע את רצונו להירשם לבית הספר "----" המצוי
3 באיזור מגוריו והביע התנגדות לרצונה של האם לרשום אותו לשיבת "----", שבה הדרישות
4 הדתיות מחמירות יותר מהמסגרת הנוכחית בה הוא מתחנך. בנוסף התלונן הקטין כי שעות
5 הלימודים בישיבה ממושכות וכרוכות בנסיעה ארוכה לישיבה, כך שעליו לצאת בבוקר
6 בשעה 7:00 בבוקר ולשוב הביתה בסביבות השעה 19:00. האב מציין כי הוא תומך
7 בהחלטתו של בנו שלא להמשיך לימודיו במסגרת דתית. הוא מבקש להתיר את רישום
8 הקטין לבית הספר "----" באיזור מגוריו ולכבד את רצונו, אף ללא הסכמת אימו.
9
- 10 עם הגשת כתב התביעה הורה בית המשפט על הגשת תגובה של האם, כמו גם הפניית הקטין
11 למחלקה לשיתוף ילדים ביחידת הסיוע, שתבדוק כיצד ניתן לשתף את הקטין בהליך.
12
- 13 ביום 18.4.16 הונח בפני בית המשפט דיווח חסוי של שיחת הקטין במחלקה לשיתוף ילדים.
14 הקטין ביקש להישמע באמצעות יחידת הסיוע ולא בשיחה ישירה בבית המשפט. נוכח
15 הדיווח מיחידת הסיוע הורה בית המשפט ביום 19.4.16 לעו"ס יחידת הסיוע לזמן את האם
16 לשיחה ולהגיש דיווח נוסף עד ליום 10.5.16, שלאחריו תינתנה הוראות לעניין המשך הדיון
17 בתביעה.
18
- 19 ביום 4.5.16 הוגשה תגובת האם. האם טענה כי מעולם לא הכריחה את הקטין לחבוש כיפה
20 או
21 ללבוש ציצית. לטענתה בית הספר בו התחנך הקטין נהג בגמישות ואפשר לו להגיע בטרנינג,
22 לא להתפלל במהלך רוב השנה ולעשות שימוש בטלפון חכם, שיהיה כבוי במהלך הלימודים.
23 האם מציינת כי הקטין מסיים את לימודיו בכיתה ז' בבית הספר "----" כאשר בשנה הבאה
24 יתאגד בית הספר עם מוסד "----" מ---- (ב---- מדובר בישיבה עם לינה). בסניף ה---- יתקיימו
25 לימודים אקסטרנליים כאשר יום הלימודים עתיד להסתיים בין השעה 16:00 לשעה 17:00
26 ובתוך נסיעה של כ-35 דקות יגיע הקטין לביתו. בבית הספר יש חוגי גיטרה, שחיה, קפוארה,
27 בישול, בהם הקטין הביע עניין להשתתף. כן קיימת מעבדה מדעית מתקדמת. האם מדגישה
28 כי הקטין ימשיך לקבל פטור מתפילה גם בישיבה.
29 האם מציינת כי הקטין הצהיר בפני סבו וסבתו מצד האב, כי לאחר שיחגוג בר מצווה הוא
30 מתכוון לשמור שבת גם אצל אביו, כך שניתן להבין כי אורח החיים שהוא מנהל בבית עם
31 אימו משמעותי עבורו. לטענת האם השתלבות בבית ספר עם ילדים חילוניים תקשה על

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 51250-03-16 כ' ואח' נ' ל'

תיק חיצוני:

- 1 הקטין המשך יישום אורח החיים הדתי. המשך השתלבות במסגרת דתית תקל עליו. האם
2 משערת כי הבעת הרצון של הקטין לשמור שבת בבית האב היא שהביאה את האב להשפיע
3 על הקטין ללמוד בבית ספר ממלכתי חילוני עד כדי ניסיון קיצוני להשפיע על הקטין בעזרת
4 בית המשפט בניגוד לערכי הבית בו גדל הקטין.
5
- 6 8. ביום 16.5.16 התקבל דיווח יחידת הסיוע לפיו, לאחר שמיעת הקטין בסוגיית זהות המסגרת
7 החינוכית נעשתה פניה להורים, שנתרו מבוצרים בעמדותיהם ולא היה מקום לגשר על
8 הפער. נוכח הדיווח האמור נקבע דיון דחוף ליום 31/5/16.
9
- 10 9. בראשית הדיון עדכן בית המשפט את הצדדים בעיקרי השיחה של הקטין במחלקה לשיתוף
11 ילדים. עו"ס יחידת הסיוע התרשמה כי מדובר בקטין עדין, שליו ורהוט שמבקש לכבד את
12 רצונו לעבור ללמוד במסגרת חילונית. הקטין ביקש כי עובדת יחידת הסיוע תפגש עם הוריו
13 ותסביר להם את הסיבות בגינן הוא מבקש לעבור לבית ספר חילוני ואף מנה אותן בפניה.
14
- 15 10. בהמשך הדיון חזרו הצדדים על טענותיהם.
16 האם הדגישה כי הקטין הולך בשמחה לבית הספר, מביע עניין בלימודי התורה ומצליח
17 בהם. כשבית המשפט ביקש לעמת אותה עם הרצון החזק שמביע הקטין, השיבה כי היא
18 חשה כי מדובר במרד נעורים וכי היא רואה את טובתו של הקטין כאימו. האם ובאת כוחה
19 הדגישו את התנאים הטובים של הישיבה אליה עתיד הקטין לעבור ללמוד, את המבנה אליו
20 מתעתד בית הספר לעבור, מגרש ספורט ומבנים גדולים. כאשר הקטין לא יאולץ ללכת עם
21 כיפה כי מעולם לא הלך עם כיפה וכי יוכל להמשיך לקבל פטור מתפילות. האם סבורה כי יש
22 לתת לקטין שנה ניסיון ולראות אם זה יתאים לו.
23 מנגד, טען האב כי תקנון בית הספר מחייב מכנסיים שחורים ארוכים, תספורת מסויימת,
24 שעות לימוד רבות ואין בבית הספר אולם ספורט. האב מצייך כי הקטין הביע דעתו במגוון
25 דרכים. הילד חש כי הלימודים במסגרת דתית מהווים כפייה דתית ומדגיש כי אף אימו
26 הודיעה לו כי אף אם יתחנך בבית ספר חילוני יהיה עליו לחבוש כיפה כאשר הוא מתנגד
27 לכך.
28
- 29 11. לאחר שמיעת הצדדים, ביום 2/6/16 הורה בית המשפט כי יש מקום לקבלת תסקיר עו"ס
30 לסדרי דין שיניח המלצות בשאלה האם התביעה מתיישבת עם טובת הקטין.
31

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 51250-03-16 כ' ואח' נ' ל'

תיק חיצוני:

12. ביום 7/7/16 הגיש האב הודעה לתיק בית המשפט, בה ציין כי הקטין הביע בפניו בקשה לעבור להתגורר עמו לאחר שאמו נישאה לגבר חרדי ונוכח ההחמרה בכפייה הדתית בבית בעקבות הנישואין, כמו גם הגעת הקטין לגיל מצוות.
- העו"ס התבקשה במסגרת תסקירה להתייחס להודעת האב.
13. ביום 10/7/16 נערך תסקיר עו"ס. בתסקיר בחנה העו"ס עם ההורים אלטרנטיבה של בית ספר ממלכתי דתי. האב נטה להסכים במידה והקטין ירצה. האם, שבה ואמרה כי הקטין זקוק למסגרת חזקה עם גבולות, בה יוכל "להתיישר". העו"ס התרשמה כי הקטין הינו נער נבון, ורבלי ורגיש הממתין להכרעה בעניינו. הוא שיתף כי מגיע לבית הספר ללא כיפה ובמכנסיים קצרים ולכן יורד לו ציון בתעודה. הוא חש תחת לחץ מהכניסה לשיבה בשנת הלימודים הבאה, שם יצטרך להתנהג על פי הנדרש בשיבה. סיפר כי חזר ממגרש משחקים, חילל שבת ונענש על ידי האם שלא לצאת יותר. מדבריו עלתה עוצמת הקונפליקט בו הוא נתון:
- "מצד אחד קשר משמעותי עם האם ומצד שני טען כי לא מתפלל, לא מניח תפילין, נקלע לעימותים עם אמו בנושאים אלו ואחרים ונענה על ידה באיומים (שלא יגע במחשב). מדבריו עולה כי במידה וילמד בבית ספר ממלכתי דתי זה לא יהיה פשוט יותר כי האם רוצה ישיבה ולא מתפשרת. לגבי מסגרת ממלכתית דתית יהיה לו יותר קל, סוג של פשרה וירגיש פחות כפייה ויותר מרחב, אך לא יהיה שלם לעצמו...ד' מחפש פתרון של שלום: ללמוד בבית ספר חילוני ולכבד את האם בכיבוד השבת. כבר עכשיו נראה כי מנסה להיות נאמן לבחירה שעשה בשלב זה, אך כבר כעת נקלע לקונפליקט עם האם, שעלול להעצים...אף אם מדובר בבחירה אשר תשתנה עם הזמן ותעמוד במבחנים נוספים נראה כי יש חשיבות מכרעת לשמוע את רצונו ולכבד את דרכו שלא להיות חרדי. במידה ורצונו לא יתקבל הוא עשוי בלית ברירה לבקש לעבור לגור בבית האב במחיר כבד של פגיעה בקשר אם-בן. נראה שהאם לא תוכל לאפשר לו להיות חילוני בביתה ואף בית ספר ממלכתי דתי נחוה על ידה לא פתרון מיטיב, אלא עדיף פתרון פנימייתי כפי שהציעה. מומלץ כי בין אלטרנטיבות של קבלת רצונו שלא להיות חרדי או דחיית רצונו, ניתן לתת פשרה של בית ספר ממלכתי דתי. ד' עשוי לחוש שרצונו בכל זאת נשמע, מכיר נערים בבית ספר יבנה ויקל עליו לחיות כמסורתי בבית חרדי. הוריו יצטרכו ללמוד להתפשר, להציב גבול אחיד אך גמיש. יש חשיבות בהמשך משמורת אצל האם מתוך תקווה שהאם תלמד לקבל את הבן ולכבד את הפשרה."

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 51250-03-16 כ' ואח' נ' ל'

תיק חיצוני:

14. נוכח הצעת הפשרה שהועלתה בתסקיר העו"ס, הורה בית המשפט ביום 12/7/16 על שמיעת הקטין בפניו באופן בלתי אמצעי.
- ביום 17/7/16 נשמע הקטין בלשכת בית המשפט בליווי עובדת יחידת הסיוע. בפגישה הבהיר בית המשפט לקטין כי הוא מבקש להבין את עמדתו להצעת הפשרה שהציעה העו"ס לסדרי דין, ללמוד בבית ספר ממלכתי דתי. הקטין הסביר באופן חד משמעי כי הוא אינו מסכים להצעת העו"ס לסדרי דין וכי הביע הסכמתו מתוך מחשבה שזה יוריד ממנו לחץ של האם. לדבריו, אין טעם שילמד בבית ספר ממלכתי דתי כאשר זה לא ישנה את הבחירה שלו ואת החיים שלו. הקטין הביע משאלה לעבור להתגורר עם אביו, כאשר אמו הדגישה בפניו שהיא מצפה שיקיים בבית מצוות כגון לחבוש כיפה ולהניח תפילין. הקטין חושש שאם ימשיך להתגורר אצל אמו היא לא תאפשר לו לקיים את אורח החיים שהוא מבקש לנהל.
15. נוכח השיחה, נדרש בית המשפט לדיון נוסף במעמד ההורים. הדיון התקיים היום. בדיון עידכן בית המשפט את הצדדים כי בדעתו לכבד את רצונו של הקטין להתחנך בבית ספר חילוני. כן הבהיר בית המשפט כי הוא אינו מוסמך להידרש לבקשת הקטין ו/או אביו להעברת המשמורת, בהעדר תביעה מתאימה והדיון שבפניו הינו בסוגיית המוסד החינוכי אליו יירשם הקטין לשנת הלימודים הבאה בלבד. ביהמ"ש ביקש כי האב ישקול לעכב הגשת בקשה להעברת המשמורת, על מנת לאפשר ניסיון כן ואמיתי של ההורים בו ימשיך הקטין לגדול בבית אמו, שם גדל מינקותו, תוך כיבוד רצונו להתחנך במסגרת חילונית.
- בית המשפט ביקש לגייס את ההורים להמשך הדרכה וטיפול ביחידת הסיוע – אצל פסיכולוג היחידה מאחר והשינוי בחייו של הקטין שימשיך להתגורר בבית דתי חרדי בצד לימודים במסגרת חילונית, דורש ליווי פסיכולוגי מתאים.
- האב הביע את הסכמתו.
- האם ביקשה שהות על מנת לשקול את הדברים.
- אציין כי בדיון שמעתי שוב את דברי ההורים שדיברו כל אחד מתוך כאבו האישי, השקפת עולמו ותפיסתו את חינוך הקטין, כמו גם את עמדתו באשר להתחשבות ברצונו של הקטין. הסברתי להורים כי בתום הדיון תינתן החלטתי המתירה את רישום הקטין למסגרת חינוכית חילונית על נימוקיה.
16. תקנה 258 לג 2 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, קובעת כדלקמן:
- "בית משפט הזן בתובענה כאמור בתקנה 258 ז (3), (6), (10) או (12) הנוגעת לילד, ייתן לילד הזדמנות להביע את רגשותיו, דעותיו או רצונותיו בעניין הנדון בפניו (להלן: "שמיעת**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 51250-03-16 כ' ואח' נ' ל'

תיק חיצוני:

- 1 הילד" (וייתן להם משקל ראוי בהחלטתו, בהתאם לגילו ולמידת בגרותו של הילד, אלא אם
2 כן החליט בית המשפט, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, שהילד לא יישמע, לאחר ששוכנע
3 כי מימוש זכותו של הילד להישמע יגרום לילד פגיעה העולה על הפגיעה שתגרם לו
4 משלילתה.
5
- 6 סעיף 12 לאמנת האו"ם בדבר זכויות הילד, (האמנה נחתמה על ידי מדינת ישראל ביום
7 3.7.90 ואושררה ביום 4.8.91. ראה כתבי אמנה 1038 (31) 221 קובע:
8 "מדינות חברות יבטיחו לילד המסוגל לחוות דעה משלו את הזכות להביא דעה כזו
9 בחופשיות בכל עניין הנוגע לו, תוך מתן משקל ראוי לדעותיו, בהתאם לגילו ולמידת בגרותו
10 של הילד."
11
- 12 סעיף 14 לאותה אמנה קובע:
13 "1. המדינות החברות יכבדו את זכות הילד לחופש מחשבה, מצפון ודת.
14 2. המדינות החברות יכבדו את זכויות ההורים חובותיהם, במקום שניתן את זכויות
15 האפוטרופוסים החוקים לספק הכוונה לילד במימוש זכויותיו באופן המתיישב עם
16 התפתחותו הטבעית.
17 3. החופש לתת ביטוי לדת או לאמונה יהיה כפוף רק למגבלות הנקבעות בחוק והדרושות
18 לשמירה על בטיחות, סדר, בריאות הציבור או המוסר, או על זכויות היסוד והחירויות של
19 הזולת."
20
- 21 18. בשים לב לתקנה האמורה ולסעיפי האמנה שצוטטו דלעיל נשמע קולו של הקטין בהליך
22 שבפניי הן ביחידת הסיוע במחלקה לשיתוף ילדים והן בשיחה ישירה עימי בליווי יחידת
23 הסיוע. תוכן השיחות חסוי ואולם הקטין ביקש מעו"ס יחידת הסיוע למסור להוריו את
24 הסיבות שבגינן הוא מבקש לעבור בית ספר ולפיכך תמצית הדברים נמסרה להורים, הכל
25 תוך שמירה על פרטיותו של הקטין.
26
- 27 19. עו"ס יחידת הסיוע התרשמה כי הקטין הינו נער עדין ושליו, הבורר את מילותיו בקפידה
28 ומתנסח ברהיטות שאינה אופיינית לבני גילו. הקטין סיפר כי אימו חזרה בתשובה כשהיה
29 בן ארבע ומכיתה ד' הוא לומד במסגרת דתית. הקטין מספר על קשר טוב ומשמעותי עם שני
30 הוריו, כאשר הוא שוהה אצל אביו הוא אינו שומר שבת, על אף שהחליט כי בגיל 13 יתחיל
31 לשמור שבת ואביו הבטיח לכבד את בחירתו.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 51250-03-16 כ' ואח' נ' ל'

תיק חיצוני:

- 1 מדיווח השיחה עולה כי הקטין נער נבון וסקרן שמעלה שאלות ותהיות בשאלות האמונה
2 וקיום המצוות וקבלת האחר. הקטין ציין כי קשה לו עם תפילות הבוקר, שבעבר הרשו לו
3 לעשות דברים אחרים במקום להתפלל וכיום לא מוכנים שהוא ייצא מהכיתה והוא אינו חש
4 בנוח בשונותו זו. הקטין ביקש כאמור כי עובדת יחידת הסיוע תסביר להוריו כי הוא מבקש
5 לעבור בית ספר נוכח יחס המורים, מיעוט הילדים, התפילות שאינו מחובר אליהן, שעות
6 הלימודים הרבות הקשורות בדת. הקטין מבקש לעבור לבית ספר --- או ---, הסמוכים
7 לביתו ושבהם יש לו חברים. הקטין אף ציין כי הוא מאמין שהחלטה האמורה צריכה
8 להיות שלו.
9
- 10 20. מדיווח יחידת הסיוע ומהתרשמותי שלי מהשיחה עולה כי מדובר בנער מיוחד, בוגר ורגיש,
11 החווה מציאות מורכבת נוכח גירושי ההורים ותהליך חזרתה של האם בתשובה. הקטין
12 מביע התנגדות להמשך הלימודים במוסד חינוכי דתי, הוא אינו מזדהה עם אורח החיים של
13 האם ועם בית הספר בו הוא מתחנך. והמעבר לבית ספר חילוני יביא עימו הקלה משמעותית
14 עבורו.
15 משיחתי עם הקטין, התרשמתי כי הוא נחוש ומגובש בעמדתו לעבור לבית ספר חילוני.
16 כאשר רישום לבית ספר ממלכתי דתי, כהצעת העו"ס לסדרי דין, איננה אופציה ממשית
17 עבורו. כן שוכנעתי כי אי כיבוד רצונו של הקטין עלול לפגוע בקשר שלו עם אימו, כמו גם
18 לפגיעה בשלומו הרגשי ובהתפתחותו התקינה.
19
- 20 21. על טובתו של קטין ראה פסק דינו הבלתי נשכח של כבוד השופט מ' חשין ז"ל בבג"צ
21 5227/97 מיכל דוד נ' בית הדין הרבני הגדול [פורסם בנבו].
22 "אכן, בסכסוך הנסב על מעמדו של קטין, טובתו של הקטין היא עמוד האש, היא עמוד
23 הענן שיוליכנו הדרך. טובתו של הקטין היא שיקול העל, והיא שתכריע...
24 אין חולקים על היותו של עיקרון טובת הילד – לחילופין, זכות הילד – עיקרון העל,
25 והשאלה אינה אלא מהי אותה טובה, מה תוכנה של אותה זכות. שהרי המושג טובת הילד,
26 זכות הילד, הוא מושג טעון – בערכים, ברגשות, בהשקפות עולם – ועשויים להתגלע
27 חילוקי דעות באשר לתוכנו בין על דרך הכלל בין במקרה פלוני נתון.... עם זאת ואף
28 שטובתו של ילד – בנסיבותיו של עניין פלוני – עשויה להיות שנויה במחלוקת בתום לב,
29 דומה כי נוכל להתאחד כולנו סביב נוסחה כללית ולפיה הלבה של טובת הילד, הלז של
30 טובת הילד, היא זכותו של הילד כי תשמר בריאותו הגופנית והנפשית, כי יסופקו כראוי
31 צרכיו הנפשיים, הגופניים והחומריים. זו זכות יסוד הקנויה לכל בוגר – כי לא יפגע לא

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 51250-03-16 כ' ואח' נ' ל'

תיק חיצוני:

1 בגופו ולא בנפשו – וזו זכותו של הילד שאינו אלא איש קטן. וכפי שנאמר בע"א 6106/92
2 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה בעמ' 836: 'קטן הוא אדם, הוא בן אדם, הוא איש –
3 גם אם איש קטן במימדיו ואיש, גם איש קטן, זכאי בכל זכויותיו של איש גדול'.
4 ודוק, בזכותו של הילד אנו מדברים – בזכותו העצמאית – ולא בזכותם של הוריו... זכותו
5 של הילד עשויה לדחוק במקרים מסויימים את זכויותיהם של הוריו... המושג טובת הילד
6 או אינטרס הילד – הינו מושג כללי, ושומה עליו על בית המשפט לשקלו לגופו בכל עניין
7 ועניין הבא לפניו ואשר כרוך בו עניינו של קטין. השיקול של טובת הילד אינו שיקול
8 תיאורטי, שיקול כללי תלוש מן המציאות, ולעולם יעמיד שופט נגד עיניו את טובתו של
9 הילד שעליו נסב הדיון.....
10 בסוף כל הסופות – שמא נאמר – בתחילת כל התחילות, על בית המשפט להכריע בטובתו
11 של הילד הספציפי, העומד בפני בית המשפט: ללא הנחות נוקשות, ללא דעות קדומות
12 וללא כפיית עקרונות מלבר, והכל, כמובן, בהעדר הוראות חוק מפורשות."
13
14 רצון הקטין הובע באופן חד וברור, כעת יש לבחון את המשקל שיש לייחס לרצונו של הקטין .22
15 ולוודא כי הרצון אינו נוגע את טובתו. ברור כי רצון הקטין הוא אחד מהשיקולים בתוך
16 מכלול של שיקולים שיכריעו מהי טובתו. על פני הדברים ברור כי התנגדותה של האם
17 למעבר הקטין למוסד חינוך חילוני נובעת מרצונה הלגיטימי להמשיך ולשמר לקטין אורח
18 חיים דתי שיעלה בקנה אחד עם אורח חייה, ערכיה ותפיסת עולמה. עובדת יחידת הסיוע
19 פגשה את האם, עדכנה אותה בתוכן השיחה עם הקטין ואולם לא הצליחה להביא את האם
20 לקבל את רצונו של הקטין. בדיון שהתקיים בפני ביום 31.5.16 לא הצלחתי לשכנע את האם
21 להיענות לרצון בנה על מנת לתקבל החלטה משפחתית משותפת ומכבדת. האם התקשתה
22 להתייחס לרצון העצמאי של הקטין וביקשה שוב ושוב להדגיש כיצד היא מצליחה להתאים
23 את מערכת החינוך הדתית לרצונותיו של בנה כאשר השיגה לו כדבריה "פטור מתפילה", לא
24 הכריחה אותו ללכת עם כיפה וציצית ודאגה כי תינתן לו רשות להחזיק בטלפון חכם בבית
25 הספר שאינו מרשה שימוש בטלפון לא כשר (הקטין הורשה להחזיק בטלפון כשהוא כבוי
26 בלבד). האם לא מצליחה לראות בבקשותיו אלו של הבן לאורך כל השנים משום חוסר
27 הזדהות עם אותם סמלי דת. כאשר כיום הקטין כבר ילד בוגר שאינו מסתפק בפטור
28 מחבישת כיפה ומבקש פטור מהמסגרת שדורשת את אותה חבישת כיפה או כל סממן אחר.
29 אף בדיון היום, לא הצלחתי לגייס את האם לכבד את רצונו של בנה כאשר היא רואה
30 ברצונותיו עניין רגעי. האם מתקשה לקבל את עמדתו העצמאית של הקטין שכבר איננו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 51250-03-16 כ' ואח' נ' ל'

תיק חיצוני:

1 אותו ילד בן 9 שמבקש פטור מתפילה בבית הספר אלא נער בוגר, שמלאו לאחרונה 13 שנים
2 – גיל מצוות. מדובר בנער מתבגר המעצב את זהותו בנסיבות חייו המורכבות.
3 הקטין אינו מבקש לעזוב את אורח החיים הדתי, כאמור הוא מנהל אורח חיים דתי בבית
4 אימו ואף הביע רצון לקראת בר המצווה להתחיל לשמור שבת גם בבית אביו. העובדה כי
5 הקטין מסרב להמשיך ללמוד במסגרת חינוכית דתית, אין בה כדי ללמד על כך שבדעתו
6 שלא לקיים עוד אורח חיים דתי, או שלא לכבד את אורח חייה של אימו שעה שהוא מתגורר
7 עימה. אכן רצונו של הקטין אינו חזות הכל כפי שאמרה האם ואולם בנסיבות שבפני,
8 שוכנעתי לאחר ששמעתי את הקטין, התרשמתי מעומק אישיותו, מבגרותו ומנימוקיו, כי
9 רצונו לעבור למוסד חינוכי חילוני הינו רצון עצמאי ואותנטי ויש לכבדו.

10
11 נוכח כל האמור אני קובעת כי הקטין רשאי להירשם ללימודים בבית הספר --- או בבית
12 הספר ---, לפי בחירתו.

13
14 **ניתן בזה צו המתיר לאב לרשום את הקטין לאחד מבתי הספר בהתאם לרצון הקטין**
15 **בהסתמך על חתימתו בלבד.**

16
17 ככל שהאב זקוק לתעודת סיום לימודיו של הקטין בבית הספר הקודם בו התחנך – אני
18 מורה לבית הספר "----" להמציא לאב העתק מתעודת הסיום וגליון הציונים של הקטין.

19
20 האם תודיע בתוך 10 ימים האם מסכימה להפניית המשפחה לפסיכולוג יחידת הסיוע.
21 בהעדר הודעה אראה אותה כמסכימה ואורה על הפניית המשפחה.

22
23 הנני מתירה פרסום ההחלטה לאחר השמטת פרטים מזהים.

24
25 **נוכח שביתת עובדי בתי המשפט תדאג ב"כ האם להמציא העתק פסק הדין לאב במייל.**

26
27 ניתן היום, י"ט תמוז תשע"ו, 25 יולי 2016, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 51250-03-16 כ' ואח' נ' ל'

תיק חיצוני:

שלי אייזנברג, שופטת

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

הלחיים סגורות